

~~ЗАТВЕРДЖУЮ~~

~~В. о. директора школи І-ІІІ ступенів №217  
Дарницького району м. Києва~~  
Дмитро ВЛАСЕНКО



**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**  
**школи І-ІІІ ступенів №217**  
**Дарницького району м. Києва**

**НА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**  
**ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ**

**СХВАЛЕНО**

на засіданні педагогічної ради  
(протокол №1  
від 29 серпня 2023 року)

## Призначення школи та засіб його реалізації

Тип навчального закладу – школа I-III ступенів № 217 Дарницького району м. Києва

Мова навчання – українська

Кількість 1-11 класів - 40, учнів –1195

Режим роботи школи – п'ятиденний

У відповідності до чинного законодавства школа I-III ступенів №217 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта (1-4 класи)

II ступінь – основна загальна освіта (5-9 класи)

III ступінь – середня (повна) загальна освіта (10-11 класи).

Освітній процес в закладі організовується за такими циклами (розділ III, стаття 10, пункт 2 Закону України «Про загальну середню освіту»):

перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);

другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання);

перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);

другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання);

перший цикл профільної середньої освіти - профільно-адаптаційний (10 рік навчання);

другий цикл профільної середньої освіти - профільний (11-12 роки навчання).

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» в школі створені умови для здобуття початкової, базової та загальної середньої освіти, а саме:

- забезпечене навчання в дві зміни;
- створені умови для вивчення німецької мови, як другої іноземної;
- учнів забезпечено підручниками;
- навчальні дисципліни викладаються відповідно до Навчального плану.

Територія обслуговування освітнього закладу (згідно розпорядження Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації від 28.02.2023 №123 «Про закріплення за закладами загальної середньої освіти Дарницького району міста Києва територій обслуговування»):

- вул. Бориспільська, 17, 19, 21, 21а, 23, 23а, 25, 25а, 26, 26в, 26ж, 26з, 26к, 27, 27а, 39, 28, 28а, 28б, 28в, 29, 30, 31, 32а, 32б, 32в, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 39а, 40, 40а, 41, 43, 45, 47, 49, 71а;
- вул. Поліська, 1, 3, 4, 4а, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 15а, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 28б;
- вул. Миколи Хвильового, 1, 3, 3а;
- пров. Поліський, 1,3, 5, 7, 7/1, 11, 13, 15;
- станція Бортничі, 1,2,3,4;
- вул. Вінграновського Миколи, 2;
- вул. Бориса Антоненка-Давидовича, 1;
- вул. Микільське лісництво.

Програма розроблена на виконання Законів України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту» (розділ III стаття 11, розділ VI стаття 44) та Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від від 21 лютого 2018 р. № 87 (із змінами у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. №688, із змінами постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898) та на підставі Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас), розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (НУШ 1), затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року та наказом МОН №1272 від 08.10.2019 р. «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», Типових освітніх програма для закладів загальної середньої освіти (3-4 клас), розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (НУШ 1), затверджена наказом МОН №1273 від 08.10.2019р. «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», освітню програму для 1-б, 2-в, 3-б та 4-А на 2023-2024 навчальний рік складено на основі освітньої програми початкової освіти, створеної під науковим керівництвом А.Д. Цимбалару для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, яка схвалена Державною службою якості освіти України від 22.09.2020 р. № 01/01-23/1115 «Щодо результатів експертизи освітньої програми», відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України (№688 від 24.07.2019), типових програм затверджених від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти» (5-9 класи) та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (10-11 класи), а 7-б клас продовжує працювати за експериментальною Освітньою програмою «Ліга крилатих» під науковим керівництвом Л. О. Попової і за наукового консультування О. М. Топузова й А. Д. Цимбалару відповідно до наказу МОН №484 від 29.04.2021 р «Про реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» на квітень 2021-грудень 2026 роки».

**Освітня програма** – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями результатів навчання. Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня.

**Початкова освіта** – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

**Початкова школа освітнього закладу №217** – це сучасна ланка освіти, яка плекає творчу особистість, задовольняє пізнавальні інтереси дитини, створює умови для повноцінного творчого, морального, інтелектуального та фізичного розвитку дитини, примноження культури й духовності в усій різноманітності національних та світових зразків.

**Метою початкової освіти** є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та

індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-2 класів визначає вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

**Програму побудовано із врахуванням таких принципів:**

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

У процесі реалізації Типової освітньої програми передбачено використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

**Мета освітньої програми базової та профільної школи** визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку здобувачів освіти. Заклад активно використовує педагогіку партнерства (співробітництва), що ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості, рівного доступу до освіти, створення умов для соціально-психологічного захисту учасників освітнього процесу. Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень.

**Освітня програма закладу спрямована на:**

- диференційоване та індивідуальне навчання на всіх ступенях вільного застосування вчителями різних методик, навчання та виховання;
- результати навчання та формування ключових компетентностей здобувачів освіти;
- розширення повноважень вчителів, учнів, батьків в управлінні школою, вирішенні методичних, педагогічних, фінансових питань, завдань розвитку матеріальної бази;

- утвердження в школі атмосфери гуманізму, поваги до особистості вчителя і учня;
- формування у здобувачів освіти національної самосвідомості, правової культури та громадянської відповідальності.

Зміст програми має потенціал для формування таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками культурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу

життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми використовуються внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності. В початкових планах нашого освітнього закладу це дотримано.

### **Освітня програма містить:**

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за даною Освітньою програмою;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- загальний обсяг навчального навантаження;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу.
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

### **1. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за даною Освітньою програмою.**

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладу здійснюється на безконкурсній основі. До 1 класу вступають діти, яким

станом на 1 вересня виповнилось 6-7 років. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

"Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником", – йдеться також у законі.

Для тих, хто розпочав навчання у 2018 році й пізніше, тривалість здобуття повної середньої освіти становитиме 12 років.

Для тих, хто вже навчався, тривалість поки що не змінилася – 11 років.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

## **2. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення.**

Освітню програму укладену за освітніми галузями, визначеними в Державних стандартах та Типових освітніх програмах, а саме:

### **початкова освіта, 1-4 класи:**

- мовно-літературна (українська мова та література, іншомовна освіта);
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформативна (з 2 класу);
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізкультурна.

**Логічна послідовність вивчення предметів** розкривається у навчальних програмах, обраних для викладання предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Особливістю освітнього процесу в **1-4 класах** є структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні.

У навчальному плані для 1-4 класів:

Змістова лінія **Мовно-літературної галузі** реалізуються в 1а,в,г класах через інтегрований курс «Навчання грамоти» (читання, українська мова), в 1-б через інтегрований курс «Українська мова», в 2-а,б,г класах через навчальні предмети «Українська мова», «Читання», в 2-в, 3-б, 4-а класах через інтегрований курс «Українська мова», в 3-4 класах – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Змістова лінія **Іншомовної галузі** реалізуються через курс Іноземна мова, а саме Англійська мова.

Змістова лінія **Математична галузь** реалізуються через курс Математика.

Змістові лінії **природничої, громадянської й історичної, соціальної, здоров'язбережувальної галузі** реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ», крім 1-б, 2-в, 3-б, 4-а.

Змістова лінія **Технологічна галузь** реалізовується через навчальний предмет «Дизайн і технології», крім 1-б, 2-в, 3-б, 4-а.

Змістова лінія **Інформативна** реалізується через навчальний предмет «Інформатика» з 2-ого класу.

Змістова лінія **Мистецька галузь** реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво, крім 1-б, 2-в, 3-б, 4-а.

Змістова лінія **Фізкультурна галузь** реалізуються через предмети Фізична культура та Ритміка, крім 1-б, 2-в, 3-б, 4-а.

Освітню програму для 1-б, 2-в, 3-б та 4-А класів на 2023-2024 н. р. складено на основі освітньої програми, створеної під науковим керівництвом А. Д. Цимбалару для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти.

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти в Програмі покладено визначені Державним стандартом початкової освіти освітні галузі. Водночас, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів, структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним. Зважаючи на зазначене та з огляду на окреслені цілі та завдання визначено шість предметів вивчення. Зокрема, **освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і здоров'язбережувальна»** реалізуються через інтегрований предмет *всесвіт*. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

**Освітня галузь «Мовно-літературна»** та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети *українська мова* (мова навчання), *англійська мова* (мова вивчення).

**Освітня галузь «Математична»** реалізується через інтегрований предмет *математика*, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логіко-

математичним стилем.

**Освітня галузь «Фізкультурна»** реалізується предметом *фізична культура*. З метою оптимізації навчального навантаження учнів у Програмі передбачено варіативність його викладання з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються центри «Плавання» і «Хореографія - мистецтво рухів».

**Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична»** реалізуються через інтегрований предмет *арт-технології та інформатика* (ІКТ), який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за концентрами «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво», а з другого класу концентр «Інформатика (ІКТ)». Вивчення іноземної мови (англійської) з 1 класу.

### **3. Загальний обсяг навчального навантаження в рамках навчального плану.**

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Передбачає реалізацію освітніх галузей Державного освітнього стандарту початкової школи через окремі предмети. Навчальний план містить інваріантну та варіативну складові, які є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах всіх типів та форм власності.

Інваріантна складова робочого навчального плану сформована на державному рівні, забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту і реалізовується у робочому навчальному плані у повному обсязі.

Години варіативної складової Типових навчальних планів використані на: збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової; для вивчення предметів освітніх галузей. Варіативну складову робочого плану конкретизовано, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів (пояснювальна записка додаток 1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 8).

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм. Години фізичної культури в 1-4-их класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2 класів складає 1680 годин/навчальний рік: для 1-го класу закладу складає 805 годин/навчальний рік, для учнів 2-го класу – 875 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3–4-х класів складає 1820 годин/навчальний рік: для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік, для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах початкової (додаток 1 – для 1-а,в,г класів, додаток 2 – для 1-б класу, додаток 3 – для 2-а,б,г класів, додаток 4 – для 2-в класу, додаток 5 – для 3-а,в,г класів, додаток 6 – для 3-б класу, додаток 7 – для 4-,б,в,г класів, додаток 8 – для 4-А класу).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчителі визначають на засіданні МО, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128.

Відповідно до пп.1-2 статті 20 Закону України «Про освіту», Положення про інклюзивне навчання із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №588 від 09.08.2017 року передбачено утворення інклюзивних класів для навчання осіб з особливими освітніми потребами та створення умов для їх навчання відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей. Індивідуальні навчальні програми та індивідуальні навчальні плани для учнів розробляються педагогічними працівниками за участю одного з батьків (законних представників) відповідно до можливостей дитини з використанням Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та з урахуванням рекомендацій комунального закладу інклюзивно-ресурсного центру №2 Дарницького району м. Києва.

Кількість навчальних годин для організації індивідуальної форми навчання учнів визначається наказом керівника навчального закладу, затверджується в управлінні освіти.

З 1 вересня 2023 року у школі відкрито 4 інклюзивні класи, а саме: 1-Г, 3-А, 5-Г, 6-А.

#### **4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.**

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати педагог у рамках кожної галузі. Очікувані результати подано за змістовими лініями визначеними Державним стандартом початкової освіти. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

**Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів** здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

#### **Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є:**

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на **принципах** дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності,

справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

**Основними функціями оцінювання в початковій школі є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.**

Реалізацію **формувальної функції** оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

**Діагностувальна функція** дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

**Об'єктами оцінювання** є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» **результати навчання** - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Результат оцінювання **особистісних надбань учня/учениці** у 1-4 класах в освітньому закладі виражати **вербальною оцінкою**, а **об'єктивних результатів навчання учня/учениці** у 1-2 класах - **вербальною оцінкою**, у 3-4 класах – **рівневою оцінкою** за вибором закладу і на підставі рішення педагогічної ради (протокол №1 від .30.08.2021р.). А саме:

1) у 1-2-их класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, ( у 1 класі має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально

можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях); у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному) оцінюванню.

2) підсумкове оцінювання (річне);

**Основою для підсумкового оцінювання** результатів навчання з усіх предметів **за рік** можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Рекомендуємо визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання пропонуємо за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнити результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначити стан сформованості/рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування. Учитель за рішенням педагогічної ради закладу освіти може фіксувати в класному журналі або лише на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання. Дотримуватись конфіденційності під час інформування учнів та їхніх батьків про результати оцінювання. У разі висловлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм **індивідуалізовану діагностувальну роботу** з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

**Підсумкову (річну) оцінку** рекомендуємо визначати з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

3) державна підсумкова атестація учнів;

**Формувальне оцінювання** має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально

можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

**Підсумкове оцінювання** передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Формувальне (поточне) та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів на предмет їх відповідності вимогам освітньої програми закладу освіти, вибір їх форм, змісту та способу здійснюють педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти.

Навчальні досягнення учнів, які навчаються за індивідуальною формою навчання, оцінюються відповідно до вимог індивідуальних навчальних програм.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової середньої освіти, вимогам державних стандартів повної загальної середньої освіти здійснюється шляхом їх державної підсумкової атестації.

Кожен учень має пройти державну підсумкову атестацію на кожному рівні повної загальної середньої освіти, крім випадків, визначених законодавством. Зміст, форми і порядок проведення державної підсумкової атестації на кожному ступені навчання визначаються і затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

У разі вибуття учня із закладу освіти (виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо) оцінювання може проводитися достроково або в екстернатній формі.

## **5. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.**

**Основними формами організації освітнього процесу у школі I ступеня** є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди»), урок-дискусійна група, уроки з

- Реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил.
- Забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів і потреб.
- Установлення усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків.
- Зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів.
- Мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості.
- Логічність та емоційність усіх етапів освітньої діяльності.
- Ефективне використання педагогічних засобів.
- Зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів.
- Формування практично необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення й діяльності.
- Формування вміння вчитися, потреби постійно поповнювати обсяг знань.
- Ретельна діагностика, прогнозування, проектування і планування кожного уроку.
- Широке використання ефективних форм і методів в роботі.

Інструменти для здійснення моніторингу системи внутрішнього забезпечення якості освіти регламентовано окремим планом, (окремими наказами) по школі.

**Перспективний план контролю за викладанням навчальних дисциплін та якістю знань, умінь і навичок учнів 1-4 класів**

| № п/п | Навчальні дисципліни               | 2023-2024  | Примітки             |
|-------|------------------------------------|------------|----------------------|
| 1.    | Англійська мова (1-4 кл.)          | I семестр  | фронтальна перевірка |
|       | Математика (1-2кл.)                |            | тематична перевірка  |
| 2.    | Я досліджую світ, Всесвіт (3-4кл.) | II семестр | тематична перевірка  |

**Очікувані результати навчання здобувачів освіти 4 класів.**

У зв'язку з введенням військового стану відповідно Указу Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 р. № 2102-IX, Указу Президента України від 14.03.2022 р. № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 15.03.2022 р. №2119-IX, пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. № 630 (із змінами) та Листа Міністерства освіти і науки України: від 30.06.2022 р. № 1/7322-22 «Про організацію 2022/2023 навчального року» важливо врахувати організацію освітнього процесу в межах навчального року у формі змішаного навчання. Для організації дистанційного навчання в цей період рекомендовано користуватися, Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115, зареєстрованим в Міністерстві

юстиції України 28.09.2020 р. № 941/35224); методичними рекомендаціями «Організація дистанційного навчання в школі» (авт. А. Лотоцька, А. Пасічник), розробленими за підтримки МОН (<https://cutt.ly/MynTauc>). Задля забезпечення якісного виконання освітніх програм в умовах очного та дистанційного навчання під час календарно тематичного планування вчителям рекомендовано виділити ключові теми, на яких ґрунтується подальше опрацювання програмового матеріалу. Це дасть змогу без порушення системи програмових вимог ущільнювати, оптимізувати вивчення предмета, концентрувати увагу на відпрацьованні позицій, що мають забезпечити якісну самостійну роботу учнів в умовах дистанційного навчання.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати педагоги у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

| № з/п | Ключові компетентності                                       | Компоненти  |
|-------|--|---|
| 1     | Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами | <b>Уміння:</b> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти |

|   |                               |   |
|---|-------------------------------|---|
|   |                               | <p>задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невенормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><b>Ставлення:</b> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>  |
| 2 | Спілкування іноземними мовами | <p><b>Уміння:</b> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><b>Ставлення:</b> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p> |
| 3 | Математична компетентність    | <p><b>Уміння:</b> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо);</p>  |

|   |   |   |
|---|---|---|
|   |   | <p>розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p> |
| 4 | Основні компетентності у природничих науках і технологіях | <p><b>Уміння:</b> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>  |
| 5 | Інформаційно-цифрова компетентність                       | <p><b>Уміння:</b> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><b>Ставлення:</b> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>   |
| 6 | Уміння вчитися впродовж життя                             | <p><b>Уміння:</b> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети;</p>   |

|   |   |  |
|---|---|--|
|   |   | <p>організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> моделювання власної освітньої траєкторії</p>   |
| 7 | Ініціативність і підприємливість        | <p><b>Уміння:</b> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><b>Ставлення:</b> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p> |
| 8 | Соціальна і громадянська компетентності | <p><b>Уміння:</b> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><b>Ставлення:</b> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за</p>  |

|    |  |  |
|----|--|--|
|    |  | <p>спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання соціального змісту</p>  |
| 9  | Обізнаність і самовираження у сфері культури | <p><b>Уміння:</b> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><b>Ставлення:</b> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>  |
| 10 | Екологічна грамотність і здорове життя       | <p><b>Уміння:</b> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p> |

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх

предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

**Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:**  
 організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;  
 окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;  
 курси за вибором;  
 проектна діяльність;  
 позакласна робота і робота гуртків.

| Наскрізна лінія                      | Коротка характеристика   |
|--------------------------------------|--|
| Екологічна безпека й сталий розвиток | <p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>  |
| Громадянська відповідальність        | <p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p> |

|   |   |
|---|---|
| Здоров'я і безпека                      | <p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p> |
| Підприємливість і фінансова грамотність | <p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>  |

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

**Додаток №1**  
**Наказ Міністерства освіти і науки України**  
**від 08.10.2019 року № 1272**

**Навчальний план**

| Назва освітньої галузі  | Класи | Назва предмета                              | Кількість годин на тиждень (рік) |
|---|-------|---|----------------------------------|
|   |       | <b>1 а,в,г</b>                              |                                  |
| <i>Інваріантний складник</i>  |       |   |                                  |
| Мовно-літературна   |       | Навчання грамоти (читання українська мова)  | 315 +35<br>7+1                   |
| Іншомовна   |       | Англійська мова                             | 2<br>(10 год)                    |
| Математична   |       | Математика                                  | 140<br>(4 год)                   |
| Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)                    |       | Я досліджую світ                            | 105<br>(3 год)                   |
| Технологічна  |       | Дизайн і технології                         | 35<br>(1 год)                    |
| Інформатична  |       |   | -                                |
| Мистецька   |       | Образотворче мистецтво<br>Музичне мистецтво | 70<br>1<br>1<br>(2 год)          |
| Фізкультурна  |       | Фізична культура                            | 70<br>(2 год)                    |
|   |       | Ритміка                                     | 35<br>(1 год)                    |
| <b>Усього</b>   |       |   | 770<br>(22 год)                  |
| <i>Варіативний складник</i>   |       |   |                                  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять |       |   | 35<br>(1 год)                    |
| Загальнорічна кількість навчальних годин  |       |   | 805<br>(23 год)                  |
| Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня  |       |   | 20/700                           |
| Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)                      |       |   | 805<br>(23 год)                  |

В. о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

### Навчальний план

| Назва освітньої галузі  | Класи | Назва предмета  | Кількість годин на тиждень (рік) |
|---|-------|---|----------------------------------|
|   |       | <b>16</b>   |                                  |
| <i>Інваріантний складник</i>  |       |   |                                  |
| Мовно-літературна **  |       | Українська мова   | 315 (7 год)                      |
| Іншомовна   |       | Англійська мова   | 70 (2 год)                       |
| Математична   |       | Математика  | 175 (5 год)                      |
| Природнича<br>Соціальна здоров'язбережувальна<br>Громадянська й історична   |       | Всесвіт   | 105<br>(3 год)                   |
| Соціальна і<br>здоров'язбережувальна<br>Фізкультурна  |       | Фізична культура*   | 35 (1 год)                       |
|   |       | Хореографія – мистецтво рухів                                       | 35(1 год)                        |
|   |       | Фізична культура:<br>(фізкультхвилинки )                            | 35<br>(1 год)                    |
| Мистецька<br>Інформатична<br>Технологічна   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ): Музичне мистецтво           | 35<br>(1 год)                    |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ): Образотворче мистецтво      | 35<br>(по 0,5 год)               |
|   |       | Арттехнології та інформатика<br>(ІКТ):<br>«Handmade: своїми руками» |                                  |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ):<br>Театральне мистецтво     | <b>35</b><br><b>(по 0,5 год)</b> |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ):<br>Мистецтво слова          |                                  |
| <b>Усього</b>   |       |   | 770(19+3 год)                    |
| <i>Варіативний складник</i>   |       |   |                                  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором проведення індивідуальних консультацій та групових занять |       |   | 35<br>(1 год)                    |
| Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня   |       |   | 20/700                           |
| Загально тижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)                               |       |   | 805<br>(23 год)                  |

В. о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

Наказ Міністерства освіти і науки України  
від 08.10.2019 року № 1272

### Навчальний план

| Назва освітньої галузі  | Класи | Назва предмета                              | Кількість годин на тиждень (рік) |
|---|-------|---|----------------------------------|
|   |       | 2 а,б,г                                     |                                  |
| <i>Інваріантний складник</i>  |       |   |                                  |
| Мовно-літературна   |       | Читання<br>Українська мова                  | 350 + 35<br>7+1                  |
| Іншомовна   |       | Англійська мова                             | 3<br>(10 год)                    |
| Математична   |       | Математика                                  | 140<br>(4)                       |
| Природнича,<br>громадянська й історична, соціальна,<br>здоров'язбережувальна галузі                                 |       | Я досліджую світ<br>(інтегрований курс)     | 105<br>(3 год)                   |
| Технологічна  |       | Дизайн і технології                         | 70<br>1                          |
| Інформатична  |       | Інформатика                                 | 1<br>(2 год)                     |
| Мистецька   |       | Образотворче мистецтво<br>Музичне мистецтво | 70<br>1<br>1<br>(2 год)          |
| Фізкультурна  |       | Фізична культура                            | 70<br>(2 год)                    |
|   |       | Ритміка                                     | 35<br>(1 год)                    |
| <b>Усього</b>   |       |   | 840<br>(24 год)                  |
| <i>Варіативний складник</i>   |       |   |                                  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять |       |   | 35<br>(1 год)                    |
| Загальнорічна кількість навчальних годин  |       |   | 875<br>(23 год)                  |
| Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня   |       |   | 20/700                           |
| Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)                      |       |   | 875<br>(25 год)                  |

В. о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

### Навчальний план

| Назва освітньої галузі  | Класи | Назва предмета   | Кількість годин на тиждень (рік)                |
|---|-------|--|---|
|   |       |  | <b>2в</b>                                       |
| <i>Інваріантний складник</i>  |       |  |   |
| Мовно-літературна **  |       | Українська мова  | 315 (7 год)                                     |
| Іншомовна   |       | Англійська мова  | 105(3 год)                                      |
| Математична   |       | Математика   | 175 (5 год)                                     |
| Природнича<br>Соціальна здоров'язбережувальна<br>Громадянська й історична   |       | Всесвіт  | 105<br>(3 год)                                  |
| Соціальна і здоров'язбережувальна<br>Фізкультурна   |       | Фізична культура*  | 35<br>(1 год)                                   |
|   |       | Хореографія – мистецтво рухів  | 35<br>(1 год)                                   |
|   |       | Фізична культура:<br>(фізкультхвилинки )                             | 35<br>(1 год)                                   |
| Мистецька<br>Інформатична<br>Технологічна   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ): Музичне мистецтво            | 35<br>(1 год)                                   |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ): Інформатика                  | 35<br>(1 год)                                   |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ): Образотворче мистецтво       | 35<br>(0,5 год<br>0,5 год)                      |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ):<br>«Handmade: своїми руками» | 35<br>(0,5 год<br>0,5 год)                      |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ):<br>Театральне мистецтво      | <u>35</u><br><u>(0,5 год</u><br><u>0,5 год)</u> |
|   |       | Арт-технології та інформатика<br>(ІКТ):<br>Мистецтво слова           | <u>35</u><br><u>(0,5 год</u><br><u>0,5 год)</u> |
| <b>Усього</b>   |       |  | 840(21+3 год)                                   |
| <i>Варіативний складник</i>   |       |  |   |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором проведення індивідуальних консультацій та групових занять |       |  | 35<br>(1 год)                                   |
| Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня   |       |  | 22/770  |
| Загально тижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)                               |       |  | 875<br>(25 год)                                 |

В.о. директора

Дмитро ВЛАСЕНКО



### Навчальний план

| Назва освітньої галузі  | Класи | Назва предмета                              | Кількість годин на тиждень (рік) |
|---|-------|---|----------------------------------|
|   |       |   | За,В,Г                           |
| <i>Інваріантний складник</i>  |       |   |                                  |
| Мовно-літературна   |       | Літературне читання<br>Українська мова      | 350 + 35<br>7+1                  |
| Іншомовна   |       | Англійська мова                             | 3<br>(10 год)                    |
| Математична   |       | Математика                                  | 175<br>5                         |
| Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)                    |       | Я досліджую світ                            | 105<br>(3 год)                   |
| Технологічна  |       | Дизайн і технології                         | 35<br>1<br>(1 год)               |
| Інформатична  |       | Інформатика                                 | 35<br>1<br>(1 год)               |
| Мистецька   |       | Образотворче мистецтво<br>Музичне мистецтво | 70<br>1<br>1<br>(2 год)          |
| Фізкультурна  |       | Фізична культура                            | 70<br>(2 год)                    |
|   |       | Ритміка                                     | 35<br>(1 год)                    |
| <b>Усього</b>   |       |   | 875<br>(25 год)                  |
| <i>Варіативний складник</i>   |       |   |                                  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять |       |   | 35<br>(1 год)                    |
| Загальнорічна кількість навчальних годин  |       |   | 910<br>(26 год)                  |
| Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня  |       |   | 23/805                           |
| Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)                      |       |   | 910<br>(26 год)                  |

В.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

### Навчальний план

| Назва освітньої галузі   | Назва предмета   | Кількість годин на тиждень (рік)                 |
|--|--|--|
|  |  | <b>3-б клас</b>                                  |
| <b>ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК</b>   |  |  |
| Мовно-літературна* *   | Українська мова (мова навчання)                                | 315 (7 год)                                      |
|  | Англійська мова (мова вивчення)                                | 105(3 год)                                       |
| Математична  | Математика   | 175 (5 год)                                      |
| Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична   | Всесвіт  | 105 (3 год)                                      |
| Соціальна і здоров'язбережувальна Фізкультурна   | Фізична культура*  | 35 (1 год)                                       |
|  | Хореографія – мистецтво рухів                                  | 35 (1 год)                                       |
|  | Фізична культура: (фізкультхвилинки )                          | 35 (1 год)                                       |
| Мистецька Інформатична Технологічна  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Музичне мистецтво         | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Інформатика               | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Образотворче мистецтво    | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): «Handmade: своїми руками» | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Театральне мистецтво      | <b>35</b><br><b>( 0,5 год</b><br><b>0,5 год)</b> |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Мистецтво слова           |  |
|  | <b>Усього</b>  |  |
| <b>ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК</b>  |  |  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять |  | 35 (1 год)                                       |
| <b>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня/річне навчальне навантаження учня</b>  |  | 23/805   |
| <b>Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)</b>                   |  | 910<br>(26 год)                                  |

В.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

### Навчальний план

| Назва освітньої галузі  | Класи | Назва предмета                              | Кількість годин на тиждень (рік) |
|---|-------|---|----------------------------------|
|   |       |   | <b>4б, в, г</b>                  |
| <i>Інваріантний складник</i>  |       |   |                                  |
| Мовно-літературна   |       | Літературне читання<br>Українська мова      | 350 + 35<br>7+1                  |
| Іншомовна   |       | Англійська мова                             | 3<br>(10 год)                    |
| Математична   |       | Математика                                  | 175<br>5                         |
| Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)                    |       | Я досліджую світ                            | 105<br>(3 год)                   |
| Технологічна  |       | Дизайн і технології                         | 35<br>1<br>(1 год)               |
| Інформатична  |       | Інформатика                                 | 35<br>1<br>(1 год)               |
| Мистецька   |       | Образотворче мистецтво<br>Музичне мистецтво | 70<br>1<br>1<br>(2 год)          |
| Фізкультурна  |       | Фізична культура                            | 70 (2 год)                       |
|   |       | Ритміка                                     | 35 (1 год)                       |
| <b>Усього</b>   |       |   | 875<br>(25 год)                  |
| <i>Варіативний складник</i>   |       |   |                                  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять |       |   | 35<br>(1 год)                    |
| Загальнорічна кількість навчальних годин  |       |   | 910<br>(26 год)                  |
| Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня  |       |   | 23/805                           |
| Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)                      |       |   | 910<br>(26 год)                  |

В.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

### Навчальний план

| Назва освітньої галузі   | Назва предмета   | Кількість годин на тиждень (рік)                 |
|--|--|--|
|  |  | 4-А клас   |
| <b>ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК</b>   |  |  |
| Мовно-літературна* *   | Українська мова (мова навчання)                                | 315 (7 год)                                      |
|  | Англійська мова (мова вивчення)                                | 105(3 год)                                       |
| Математична  | Математика   | 175 (5 год)                                      |
| Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична   | Всесвіт  | 105 (3 год)                                      |
| Соціальна і здоров'язбережувальна Фізкультурна   | Фізична культура*  | 35 (1 год)                                       |
|  | Хореографія – мистецтво рухів                                  | 35 (1 год)                                       |
|  | Фізична культура: (фізкультхвилинки )                          | 35 (1 год)                                       |
| Мистецька Інформатична Технологічна  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Музичне мистецтво         | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Інформатика               | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Образотворче мистецтво    | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): «Handmade: своїми руками» | 35 (1 год)                                       |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Театральне мистецтво      | <u>35</u><br><u>( 0,5 год</u><br><u>0,5 год)</u> |
|  | Арт-технології та інформатика (ІКТ): Мистецтво слова           |  |
|  | <b>Усього</b>  |  |
| <b>ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК</b>  |  |  |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять |  | 35 (1 год)                                       |
| <b>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня/річне навчальне навантаження учня</b>  |  | 23/805   |
| <b>Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)</b>                   |  | 910 (26 год)                                     |

В.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

**Режим роботи школи №217 на 2023-2024 н.р. для 1-х класів**

I урок 8.00 – 8.35  
II урок 8.50 – 9.25  
III урок 9.40 – 10.15  
IV урок 10.35 - 11.10  
V урок 11.30 – 12.05  
VI урок 12.30- 13.05

**Режим роботи школи №217 на 2023-2024 н.р. для 2-4-х класів**

I урок 8.00 – 8.40  
II урок 8.50 – 9.30  
III урок 9.40 – 10.20  
IV урок 10.35 - 11.15  
V урок 11.30 – 12.10  
VI урок 12.30- 13.10

В.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

**Режим роботи школи I-III ступенів № 217 на 2023-2024 н. р.  
для 1-х класах (II семестр)**

|          |             |
|----------|-------------|
| I урок   | 08.30-09.05 |
| II урок  | 09.20-09.55 |
| III урок | 10.15-10.50 |
| IV урок  | 11.10-11.45 |
| V урок   | 12.20-12.55 |

**Режим роботи школи I-III ступенів № 217 на 2023-2024 н. р.  
для 2-4-х класах (II семестр)**

|          |             |
|----------|-------------|
| I урок   | 08.30-09.10 |
| II урок  | 09.20-10.00 |
| III урок | 10.15-10.55 |
| IV урок  | 11.10-11.50 |
| V урок   | 12.20-13.00 |
| VI урок  | 13.15-13.55 |

Т.в.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО

Освітня програма в обсязі **30 (ТРИДЦЯТИ)** сторінок пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

\_\_\_\_\_ 2023 рік

В.о. директора



Дмитро ВЛАСЕНКО